

Onderwerp Evaluatie beleidsregels APVG Behoud van groen:
kap en herplant 2021

Steller W.J. de Boer

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 89 08 Bijlage(n) 3

Ons kenmerk 622121-2021

Datum 12-01-2022 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 17 december 2020 hebben we u geïnformeerd over de harmonisatie van de beleidsregels APVG Behoud van groen: kap en herplant 2021 (brief met kenmerk 575096-2020) die op 1 januari 2021 is ingegaan. Hierbij hebben we aangegeven de nieuwe regels na een jaar te zullen evalueren.

Via deze brief informeren wij u over de evaluatie van de beleidsregels en de wijzigingen die we op basis daarvan hebben aangebracht. Daarnaast geven we inzicht in de halfjaarlijkse bomenbalans van januari-juni en van juli-december 2021 en informeren wij u over de stappen die we hebben gezet om de communicatie naar inwoners te optimaliseren. Tot slot gaan we in op de rol die het gemeentelijk natuuroverleg kan hebben in het oprichten van een externe bomenadviescommissie.

Evaluatie en wijziging beleidsregels

In 2020 hebben we samen met uw raad in het groenplan Vitamine G de basis vastgelegd voor een gemeente die steeds Groener, Gelukkiger en Gezonder wordt. We zetten in op behoud en versterking van de kwaliteit van het bestaande groen zodat het groen nog beter kan voldoen aan maatschappelijke opgaves zoals het tegengaan van hittestress en beter bestand zijn tegen boomplagen en ziektes en de effecten van klimaatverandering. We passen waar mogelijk bestaande bomen in bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en kijken altijd of er alternatieven zijn voor kap door het nemen van extra onderhoudsmaatregelen zoals snoeien. Pas als er geen andere mogelijkheid is gaan we over tot het kappen van een boom waarbij het uitgangspunt is dat in principe elke kap, ongeacht de reden, moet leiden tot herplant of een financiële compensatie.

In het afgelopen jaar hebben we de aangescherpte beleidsregels tot uitvoer gebracht. Nu, een jaar na invoering van de nieuwe regels, hebben we de

beleidsregels geëvalueerd. In de Evaluatie beleidsregels APVG Behoud van groen: kap en herplant 2021 kunt u lezen dat we in hoofdlijn tevreden zijn over de wijzigingen die zijn doorgevoerd. We werken naar volle tevredenheid met het nieuwe belangenafwegingsformulier bij overlast en zien dat de aangescherpte herplantplicht positief bijdraagt aan onze ambities om de gemeente te vergroenen en nieuwe bomen en bos aan te planten. In de meeste gevallen hebben we een fysieke herplantverplichting, 1 op 1 of naar kroonvolume, opgelegd. We hebben echter in sommige gevallen ook gebruik gemaakt van de 'kan' bepaling waarbij is afgeweken van de standaard herplantverplichting. Hierbij zien we dat bij het opleggen van een herplantplicht voor particuliere kleine tuinen meer maatwerk mogelijk is door het opleggen van een herplant met bijvoorbeeld een kleiner blijvende boom. Vanaf heden gaan we hier meer op inzetten zodat we nog meer kunnen bijdragen aan het behoud en vergroenen van onze leefomgeving.

Vanuit ruimtelijke ontwikkelingen is het afgelopen jaar alleen fysiek gecompenseerd en is geen gebruik gemaakt van de financiële compensatieregeling. We hebben één keer gebruik gemaakt van de 'kan' bepaling, namelijk bij het project Suikerzijde. Omdat daar sprake was van spontaan opgekomen houtopstand en in het totale project veel groen wordt toegevoegd is geen directe herplant opgelegd, maar is de compensatie onderdeel van de groenaanpak voor het gehele gebied.

We hebben het afgelopen jaar geconstateerd dat de beleidsregels op een aantal punten niet helemaal voldoen of nog verder kunnen worden aangescherpt. Het gaat om kleine aanpassingen zoals het aanscherpen van de definitie van Boom Effect Analyse (BEA) en het aanpassen van de maatvoering van bomen bij de herplantverplichting naar kroonvolume. De evaluatie heeft geleid tot kleine aanpassingen van de beleidsregels. Deze beleidsregels APVG Behoud van groen: kap en herplant 2022 hebben wij op 11 januari 2022 vastgesteld. Voor de volledige evaluatie verwijzen wij u naar de Evaluatie Beleidsregels APVG Behoud van groen: kap en herplant 2021. Deze is als bijlage toegevoegd.

Halfjaarlijkse bomenbalans 2021

Bij de bespreking van de uitgangspunten harmonisatie 'Beleidsregels APVG Vellen van een houtopstand' hebben wij toegezegd vanaf 2021 ieder half jaar een bomenbalans op te stellen. Hiermee krijgen we meer inzicht in de kwalitatieve en kwantitatieve monitoring. We hebben voor 2021 de balans opgemaakt, zie hiervoor bijlage 2 'Halfjaarlijkse bomenbalans januari-juni en juli-december 2021'.

Uit de bomenbalans blijkt dat we in 2021 als gemeente meer bomen hebben aangeplant dan gekapt; per saldo bijna 1600 bomen meer. We zijn verheugd dat we hiermee hebben kunnen bijdragen aan het verder vergroenen van onze gemeente. Voorbeelden van vergroeningsprojecten die we hebben uitgevoerd zijn het Engelse Park en herinrichting openbare ruimte Selwerd Zuid.

Naast onze eigen vergroeningsacties zoals een ‘Nieuwe dag, nieuwe boom’ of het NK Tegelwippen hebben ook externe organisaties zoals Natuur- en Milieufederatie en Landschapsbeheer Groningen bijgedragen aan de vergroening.

Herplant kleine particuliere tuinen

Voorheen gold geen herplantplicht voor een overlast veroorzakende boom op een perceel kleiner dan 300 m² waarbij een nieuwe boom in de toekomst weer voor overlast kon zorgen. Sinds de harmonisatie van de beleidsregels geldt de herplantverplichting ook voor dit soort situaties. Hierbij is in het beleid opgenomen dat bij niet voorziene en/of kennelijk zeer onredelijk benadelende situaties we in uitzonderlijke gevallen van de herplantplicht kunnen afzien. In het afgelopen jaar is bij 20% van de 415 verleende vergunningen voor particuliere tuinen gebruik gemaakt van de ‘kan’ bepaling. Veelal ging het om de kap van overlast gevende grote bomen in zeer kleine tuinen waarbij we het niet redelijk vonden om een herplant of een financiële compensatie op te leggen. Dit verklaart dat in de halfjaarlijkse bomenbalans van zowel januari-juni als van juli-december 2021 bij particuliere vergunningen minder herplant is opgelegd dan het aantal bomen dat gekapt is. We zien dat we in een aantal gevallen meer maatwerk hadden kunnen toepassen zoals vaker een herplant opleggen voor het planten van een kleiner blijvende boom. Vanaf heden zetten we daar nu meer op in zodat we steeds minder gebruik hoeven te maken van de ‘kan’ bepaling en wij ook via de herplantverplichting voor particuliere kleine tuinen een bijdrage kunnen leveren aan onze vergroeningsdoelstellingen.

Voorstel voor jaarlijkse bomenbalans

De beste periode om bomen aan te planten is in het najaar. Dit zien we terug in de tweede halfjaarlijkse bomenbalans die veel positiever uitvalt dan de eerste halfjaarlijkse bomenbalans. Omdat veel herplant/aanplant van bomen in het tweede halfjaar plaatsvindt vinden we het bij nader inzien niet logisch om per halfjaar de bomenbalans op te stellen. We stellen daarom voor om vanaf 2022 een jaarlijkse bomenbalans te maken waarbij we het kap- en plantseizoen als totaal meenemen en niet in tweeën knippen. In Q1 van 2023 zullen we de bomenbalans over 2022 opstellen en u over de uitkomsten hiervan informeren.

Communicatieproces ‘houtopstanden/bomen’

De rekenkamer heeft in december 2019 in het rapport *Beleid dat hout snijdt* aangegeven dat communicatie in een vroegtijdig stadium van projectontwikkeling met omwonenden en groeperingen “gedoe” in een later stadium kan voorkomen. Bij de bespreking van de voortgangsrapportage van dit rapport op 22 september 2021 hebben wij aangegeven dat we het belangrijk vinden om bewoners en belanghebbenden zo vroeg mogelijk te betrekken bij projecten waarbij bomen moeten worden vervangen. Daarom is bij (onderhouds)projecten bewonersparticipatie een standaard onderdeel van het proces. Elk project vraagt om een eigen benadering van participatie en het

toepassen van maatwerk. Om de communicatie en participatie met bewoners te borgen, hebben we een communicatieproces 'houtopstanden/bomen' opgesteld. Deze hebben we als bijlage toegevoegd.

Rol natuuroverleg in externe bomenadviescommissie

Via de Meerjarenprogramma's Stadsontwikkeling 2022-2025 (brief met kenmerk 565331-2021) hebben wij na bespreking in het gemeentelijk natuuroverleg aangegeven om in 2022 eerst de BEA prominenter in te zetten in planprocessen voordat we een externe bomenadviescommissie gaan oprichten. We geven op deze wijze invulling aan de aanbeveling uit het rapport 'Beleid dat hout snijdt' van de rekenkamer. We nodigen onder andere organisaties uit het gemeentelijk natuuroverleg uit om hierin mee op te trekken. Vooruitlopend hierop hebben we de definitie van BEA in de beleidsregels aangescherpt, om te borgen dat alternatieven voor behoud van houtopstand/bomen altijd worden afgewogen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.